

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mazur Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea parțială a sentinței judecătorești Chișinău din 04 aprilie 2019 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Ceban Victor Xxxxx, născut la xxxxx, originar
din or. Xxxxx, domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 21.03.2019 – 04.04.2019;
2. instanța de apel: 15.05.2019 – 25.09.2019;
3. instanța de recurs: 13.12.2019 – 11.03.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorești Chișinău, sediul Buiucani din 04.04.2019, Ceban Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 26, 145 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni în penitenciar de tip închis.

S-a încasat de la Ceban Victor echivalentul sumei de 800 de lei transmise sub control lui Ceban Victor prin intermediul agentului sub acoperire Soroca Victor.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 4 712,55 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Ceban Victor, aproximativ la sfârșitul lunii decembrie a anului 2018, aflându-se în or. Cahul, i-a propus lui Soroca Victor și lui Crețu Igor să-l omoare cu premeditare pe cetățeanul Republicii Cehia Kocka Jozef, pentru ca după aceasta să-l deposedeze de lăntșorul

din aur cu greutatea aproximativă de 200 de g pe care îl poartă la gât, precum și de autoturismul de model „Audi A8” cu n/î xxxxx, ce-i aparține acestuia, sub pretextul că ultimul nu l-a ajutat să rezolve problemele sale cu poliția din Republica Cehă. Astfel, în acest scop, Ceban Victor a întocmit un plan criminal, conform căruia, Soroca Victor urma să-l invite pe Kocka Josef într-un parc din mun. Chișinău, sub pretextul de a-i întoarce o datorie, în timp ce Crețu Igor urma să stea de pândă, iar el în acest timp urma să-l atace cu un cuțit în inimă, după care să-l deposedeze de bunurile menționate mai sus. Cu acest fapt Soroca Victor și Crețu Igor nu au fost de acord, respectiv au sesizat organele de poliție. În continuare, în scopul realizării planului criminal bine chibzuit, Ceban Victor, la 05.02.2019, a venit în mun. Chișinău, având cu sine o țeavă metalică, după care din Piața Centrală din mun. Chișinău a procurat două perechi de mănuși și două perechi de ciorapi de capron de culoare cafenie, pe care urma a le folosi la comiterea faptei infracționale. În aceeași zi aproximativ la ora 19:10, Ceban Victor, aflându-se în parcul amplasat la intersecția str. Bănulescu Bodoni cu bd. Ștefan cel Mare din mun. Chișinău, având scopul săvârșirii atacului nemijlocit asupra lui Kocka Josef, și-a pus un ciorap de capron pe cap și a îmbrăcat mănușile pe mâini pentru a nu putea fi identificat, după care fiind înarmat cu țeavă metalică dinainte pregătită, s-a pornit spre Kocka Josef, care-i venea în întâmpinare, pentru a-l ataca, însă din cauze independente de voința sa, dat fiind faptul că a fost reținut de către colaboratorii de poliție, infracțiunea nu și-a produs efectul.

La cererea scrisă a inculpatului Ceban Victor, prin încheierea protocolară din 26.03.2019, prima instanță a dispus ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Mazur Ion în numele inculpatului Ceban Victor, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței și emiterea unei decizii, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă la limita de jos prevăzută de lege - și anume 3 luni de închisoare.

În motivarea cererii de apel declarate, apelantul a invocat că limita maximă a pedepsei era de 4 ani și 5 luni de închisoare, iar minimă - de 3 luni; nu a fost individualizată corect pedeapsa penală, contrar prevederilor art. art. 7, 61, 75, 78 și 79 Cod penal.

Inculpatul și-a recunoscut vina, dar acest fapt nu a fost luat în considerație, pentru a nu acorda o dublă valență juridică aceleiași circumstanțe.

Instanța nu a ținut cont de faptul că infracțiunea a fost comisă din cauza concursului de împrejurări grele de ordin personal și familial, precum și de ilegalitatea și imoralitatea acțiunilor victimei, care ar fi trebuit să fie apreciate ca circumstanțe atenuante.

Când a fost reținut, inculpatul nu se îndrepta spre victimă, lăsase ranga jos lângă o bancă și nu avea cagula pe față.

3.2. Inculpatul Ceban Victor, care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței și emiterea unei decizii, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă la limita de jos prevăzută de lege - și anume 3 luni de închisoare, invocând aceleași motive ca și avocatul său în cererea de apel semnată de către avocat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, a fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului Ceban Victor în privința comiterii infracțiunii prevăzute de art. 26, 145 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal a fost constatată din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, motiv pentru care, vinovăția inculpatului Ceban Victor nici nu a fost contestată, sentința fiind contestată doar în privința aplicării pedepsei, considerente pentru care, în cele ce urmează, instanța de apel nu s-a expus referitor la acest aspect.

Astfel, cu referire la alegațiile similare ale apelanților privind individualizarea greșită a pedepsei, instanța de apel a reținut că pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal este prevăzută pedeapsa cu închisoarea pe un termen de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață.

La solicitarea inculpatului, cauza penală a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la urmărirea penală și beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În acest context, prima instanță a conchis corect că, acest fapt nu poate fi apreciat ca și circumstanță atenuantă, or în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul deja a beneficiat de reducerea pedepsei, fapt care exclude calificarea recunoașterii vinovăției ca și circumstanță atenuantă.

La data comiterii infracțiunii, inculpatul Ceban Victor avea împlinită vârsta de 18 ani, dar nu avea vârsta de 21 de ani, iar conform art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Circumstanțe agravante nu au fost stabilite. Prin prisma prevederilor art. 76 Cod penal, se rețin drept circumstanțe atenuante: căința sinceră și regretarea celor comise, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani.

Din considerentele menționate, ținând cont de faptul că, inculpatul și-a recunoscut vina integral, dat fiind că sunt prezente exclusiv circumstanțe atenuate, lipsind cele agravante, având în vedere că inculpatul nu a fost anterior judecat, este tânăr, ținând cont și de prevederile art. art. 26, 70 alin. (3¹), 81 alin. (2) Cod penal, precum și ținând cont de noile limite de pedeapsă stabilite în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și dat fiind că la materialele dosarului nu sunt probe care să demonstreze că pedeapsa cu închisoarea nu va duce la corectarea inculpatului, Colegiul penal consideră că prima instanță a conchis corect de a-i aplica lui Ceban Victor, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 26, 145 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni în penitenciar de tip închis, această pedeapsă fiind una de natură să restabilească echilibrul social perturbat prin comiterea infracțiunii și să asigure, totodată, realizarea scopului legii penale.

Cu referire la argumentul apelanților precum că, instanța nu a ținut cont de faptul că, infracțiunea a fost comisă din cauza concursului de împrejurări grele de ordin personal și familial, precum și de ilegalitatea și imoralitatea acțiunilor victimei, care ar fi trebuit să fie apreciate ca circumstanțe atenuante, instanța de apel a menționat că inculpatul nu a fost lipsit de posibilitatea de a se adresa instituțiilor competente în cazul în care considera că a fost nedreptățit financiar sau moral de către partea vătămată, fapt care nu a avut loc și mai mult, inculpatul a decis să pregătească omorul părții vătămate, fapt care este și ilegal și imoral.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mazur Ion în numele inculpatului, care indicând temeiurile pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a sentinței și deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri cu stabilirea unei pedepse la limita de jos prevăzută pentru infracțiunea dată, și anume - 3 luni privațiune de libertate. Admiterea cererii înaintate la 10.07.2019 conform prevederilor art. 385 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală, prin care a solicitat constatarea încălcării art. 3 CEDO și reducerea cu 2 zile închisoare pentru o zi de arest.

5.1. În motivarea recursului avocatul invocă următoarele argumente:

- la stabilirea pedepsei lui Ceban Victor, prima instanță nu a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare prevăzute de art. 7, 61, 75, 78 și 79 Cod penal, de criteriile generale de individualizare, de toate circumstanțele cauzei, de motivul

acesteia, de persoana inculpatului, de condițiile de viață ale acestuia, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia;

- instanța a stabilit drept circumstanțe atenuante numai-căința sinceră, regretarea celor comise și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani și lipsa celor agravante.

Dar, recunoașterea vinovăției și vârsta nu a luat-o în considerație pe motiv "că se interzice acordarea unei duble valențe juridice". Această afirmație a instanței contravine prevederilor art. 3 alin. (2) Cod penal, "Interpretarea extensivă defavorabilă sânt interzise..", cu atât mai mult că în rechizitoriu procurorul le-a menționat ca circumstanțe atenuante și cu atât mai mult este sunt prevăzută în art. 76 Cod penal;

- instanța nu a dat apreciere și altor circumstanțe atenuante prezente: săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal și familial ilegalitatea și imoralitatea acțiunilor victimei, dacă ele au provocat infracțiunea;

- aplicarea pedepsei cu închisoarea a circa 80% din limita maximă, în prezența a mai multor circumstanțe atenuante și/sau circumstanțe atenuante excepționale, precum și circumstanțelor favorabile inculpatului în virtutea cărora infracțiunea nu a fost dusă până la capăt, constituie o încălcare flagrantă a principiului individualizării pedepsei penale.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, indicând că instanța de apel just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei, corect încadrând acțiunile inculpatului și i-a stabilit o pedeapsă echitabilă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință prin care se solicită inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpatul Ceban V. și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, dar recurentul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Însă, instanța de recurs

consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Anume reieșind din aceste prevederi legale, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art. 7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria celor grave, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de condițiile de viață, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, de vârsta acestuia la data comiterii infracțiunii, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării inculpatului, cu atât mai mult că nu este la prima abatere legală, anterior fiind condamnat penal pentru infracțiuni similare și astfel, Colegiul reține că, corect s-a ajuns la concluzia că corectarea inculpatului poate avea loc doar prin izolarea lui de societate.

Prin urmare, Colegiul conchide că concluzia instanței de apel pe deplin corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii.

Totodată, la numirea pedepsei inculpatului instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, potrivit căruia la aplicare pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu atins vârsta de 21 ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime, și de prevederile 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, care este bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 394 Cod de procedură penală, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale, de aceea Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mazur Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Ceban Victor Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **06 mai 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana